

До Конституційного Суду України
01033, м. Київ, вул. Жилианська, 14

Особа, що подає апеляційну скаргу:
Лавринюк Світлана Василівна

КОНСТИТУЦІЙНЕ ЗВЕРНЕННЯ
про офіційне тлумачення положень пункту 33 частини першої статті 293
Цивільного процесуального кодексу України щодо забезпечення апеляційного
оскарження ухвали суду першої інстанції про видачу виконавчого листа про
примусове виконання рішення третейського суду

18 січня 2016 року колегія судів судової палати у цивільних справах апеляційного суду області в складі:

розглянувши у відкритому судовому засіданні в м. цивільну справу за апеляційною скаргою Лавринюк Світлани Василівни на ухвалу районного суду м. від 17 квітня 2015 року у цивільній справі за заявою Публічного акціонерного товариства комерційний банк „ПриватБанк” про видачу виконавчого листа про примусове виконання рішення Постійно діючого Третейського суду при Асоціації „Дніпровський Банківський Союз” від 17.10.2014 року у справі за позовом Публічного акціонерного товариства комерційний банк „ПриватБанк” до Лавринюк Світлани Василівни про стягнення заборгованості за кредитним договором, постановила ухвалу якою зняла з розгляду апеляційну скаргу Лавринюк Світлани Василівни для виконання вимог ч. 2 ст. 293 ЦПК України.

Постановляючи ухвалу про зняття з розгляду апеляційної скарги Лавринюк Світлани Василівни на ухвалу районного суду м. від 17 квітня 2015 року у справі за апеляційною скаргою Лавринюк Світлани Василівни на ухвалу районного суду м. від 17 квітня 2015 року у цивільній справі за заявою Публічного акціонерного товариства комерційний банк „ПриватБанк” про видачу виконавчого листа про примусове виконання рішення Постійно діючого Третейського суду при Асоціації „Дніпровський Банківський Союз” від 17.10.2014 року у справі за позовом Публічного акціонерного товариства комерційний банк „ПриватБанк” до Лавринюк Світлани Василівни про стягнення заборгованості за кредитним договором судді Апеляційного суду області виходили з того, що ухвала районного суду м. від 17 квітня 2015 року не підлягає окремому оскарженню від рішення суду, а тому дану цивільну справу необхідно зняти з розгляду та повернути до суду першої інстанції для виконання вимог ч. 2 ст. 293 ЦПК України.

З таким висновком суддів апеляційної інстанції не можу погодитись з огляду на наступне.

Згідно ч.ч. 1, 2 ст. 55 Конституції України передбачається, що права і свободи людини і громадянина захищаються судом; кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб. Відмова суду в прийнятті позовних заяв, скарг, оформлених відповідно до процесуального закону, є порушенням права на судовий захист, яке за статтею 64 Конституції України не може бути обмежене.

Реалізація права особи на судовий захист здійснюється, зокрема, шляхом оскарження судових рішень у судах апеляційної інстанції, оскільки перегляд таких рішень в апеляційному порядку гарантує відновлення порушених прав і охоронюваних законом інтересів людини і громадянина. За правовою позицією Конституційного Суду України викладеного в абзаці десятому пункту 9 мотивувальної частини Рішення від 30 січня 2003 року „правосуддя за своєю суттю визнається таким лише за умови, що воно відповідає вимогам справедливості і забезпечує ефективне поновлення в правах”.

Отже, право на апеляційне оскарження судових рішень в контексті положень частин першої, другої статті 55, пункту 8 частини третьої статті 129 Конституції України є складовою права кожного на звернення до суду.

Згідно пункту 8 частини третьої статті 129 Конституції України, однією з основних засад судочинства є забезпечення апеляційного оскарження рішення суду, крім випадків, встановлених законом, що передбачає можливість перевірки в апеляційному порядку судових рішень. Це конституційне положення реалізовано в главі 1 розділу V Цивільного процесуального кодексу України, в якій врегульовано питання апеляційного оскарження судових рішень і ухвал. Зокрема, у статті 293 Цивільного процесуального кодексу України наведено перелік ухвал суду першої інстанції, що можуть бути оскаржені в апеляційному порядку окремо від рішення суду, який не є вичерпним.

Виходячи із системного аналізу положення пункту 33 частини першої статті 293 Цивільного процесуального кодексу України вважаємо, що ухвали про задоволення заяви про видачу виконавчого на примусове виконання рішення третейського суду підлягають апеляційному оскарженню. Відсутність такої можливості може призвести до порушення конституційної засади судочинства – рівності усіх учасників судового процесу перед законом і судом (пункт 2 частини третьої статті 129 Конституції України).

Згідно з частиною другою статті 293 Цивільного процесуального кодексу України, заперечення на ухвали, які не підлягають оскарженню окремо від рішення суду, включаються до апеляційної скарги на рішення суду. Це положення слід розуміти так, що будь-яка ухвала суду підлягає перегляду в апеляційному порядку самостійно або разом з рішенням суду. Однак особливість ухвали про задоволення заяви про видачу виконавчого листа на примусове виконання рішення третейського суду полягає в тому, що вона приймається не на підставі рішення загальної юрисдикції, а на підставі рішення третейського суду і оскаржити її одночасно з оскарженням рішення суду неможливо, тому ця ухвала може бути оскаржена лише самостійно.

Обставини викладені в ухвалі Апеляційного суду _____ області від 18 січня 2016 року не можуть бути підставою для обмеження гарантованого конституцією права на апеляційне оскарження мною ухвали _____ районного суду м. _____ від 17 квітня 2015 року у цивільній справі № _____ за заявою Публічного акціонерного товариства комерційний банк „ПриватБанк” про видачу виконавчого листа про примусове виконання рішення Постійно діючого Третейського суду при Асоціації „Дніпровський Банківський Союз” від 17.10.2014 року у справі за позовом Публічного акціонерного товариства комерційний банк „ПриватБанк” до Лавринюк Світлани Василівни про стягнення заборгованості за кредитним договором.

Ухвала Апеляційного суду _____ області від 18 січня 2016 року про зняття з розгляду апеляційної скарги Лавринюк Світлани Василівни для виконання вимог ч. 2 ст. 293 ЦПК України свідчить про неоднакове застосування судами апеляційної інстанції одних і тих самих норм Цивільного процесуального кодексу України при розгляді

апеляційних скарг на ухвали судів першої інстанції за заявами про видачу виконавчих листів про примусове виконання рішення третейських судів, а саме п. 33 ч. 1 ст. 293.

Так, 30 вересня 2015 року Апеляційний суд м. _____ розглянувши у відкритому судовому засіданні в залі судових засідань апеляційного суду міста _____ цивільну справу № _____ за апеляційною скаргою Особа 1 на ухвалу районного суду м. _____ від 21 листопада 2014 року по справі за заявою Публічного акціонерного товариства „Укрсоцбанк” про видачу виконавчого документа, – ухвалив апеляційну скаргу задовольнити; хвалу _____ районного суду м. _____ від 21 листопада 2014 року скасувати, а питання передати на новий розгляд до того ж суду першої інстанції (копія ухвали – додатки).

Згідно п. 8 ч. 3 ст. 129 Конституції України, основними засадами судочинства є забезпечення апеляційного та касаційного оскарження рішення суду, крім випадків, встановлених законом.

За таких обставин вважаю, що в апеляційному порядку можна оскаржити будь-яку ухвалу суду першої інстанції загальної юрисдикції про повернення заяви про видачу виконавчого листа на примусове виконання рішення третейського суду, у тому числі про видачу виконавчого листа про примусове виконання рішення третейського суду.

Згідно з ст. 94 Закону України „Про Конституційний Суд України”, підставою для конституційного звернення щодо офіційного тлумачення Конституції України та законів України є наявність неоднозначного застосування положень Конституції України або законів України судами України, іншими органами державної влади, якщо суб'єкт права на конституційне звернення вважає, що це може призвести або призвело до порушення його конституційних прав і свобод.

На підставі вище викладеного та керуючись п. 2 ст. 150 Конституції України, п. 4 ст. 13, 42, 43 Закону України „Про Конституційний Суд України”,-

ПРОШУ КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ:

1. Надати офіційне тлумачення положень пункту 33 частини 1 статті 293 Цивільного процесуального кодексу України (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2004, № 40-41, 42, ст. 492), щодо офіційного тлумачення положень пункту 33 частини першої статті 293 Цивільного процесуального кодексу України щодо забезпечення апеляційного оскарження ухвали суду першої інстанції про видачу виконавчого листа про примусове виконання рішення третейського суду.

ДОДАТКИ:

1. Копія ухвали _____ районного суду м. _____ від 17.04.2015 року по справі № _____
2. Копія ухвали Апеляційного суду _____ області від 18.01.2016 року по справі № _____
3. Копія ухвали Апеляційного суду м. _____ від 30.09.2015 р. по справі № _____ ;
4. Дві копії конституційного звернення з додатками.

07 травня 2016 року

С.В. Лавринюк